

Kavadarci danes

Med dvema velikima rekama Vardarjem in Črno reko – v srcu Tikveške doline – se širi mesto Kavadarci, mesto, ki je v povojnem času doživelo največji razvoj v SR Makedoniji. Takoj po osvoboditvi so Kavadarci šteli vsega 6.000 prebivalcev, ki niso poznali elektrike, vodovoda in kanalizacije, širokih in asfaltiranih ulic. Takrat so imeli v mestu le osnovno šolo in nepopolno gimnazijo, ni bilo industrije, le obrt je bila precej razvita.

Danes živi v Kavadarcih že 24.000 prebivalcev, 8.000 jih je zaposlenih v 41 OZD, v občini je 11 centralnih šol, kar 5 jih je v samem mestu. Te šole obiskuje 6.000 učencev, štiri srednje šole pa okoli 2.000 dijakov, medtem ko približno 1.500 študentov študira na raznih fakultetah v Makedoniji. Nova revizija urbanističnega plana predvideva, da bo v prihodnjih letih naraslo število prebivalcev v Kavadarcih na 40.000 prebivalcev.

V KORIST INDUSTRIJE

Danes odpade na industrijo že 50 odstotkov skupnega dohodka občine, z izgradnjo objekta „Feni“ leta 1979 pa se bo še bolj prevesila v korist industrije. Najmočnejša delovna organizacija v Kavadarcih je vsekakor Lesno-industrijski kombinat Strašo Pindžur, z 8 specializiranimi tovarnami za predelavo lesa, v katerih je zaposleno okoli 1500 delavcev. Kot posebna TOZD pa posluje Gozdno gospodarstvo „Bor“, kjer je 250 delavcev.

Med najpomembnejše OZD lahko prištejemo tudi hidroelektrarno „Tikveš“. Tovarno za modne gumbe in bižuterijo, Tovarno za izdelavo taan-alve, sojjenih palčk in brezalkoholnih pijač „Taska“, Tovarno za otroško trikotajo „Kavardarka“, Podjetje za predelavo žita in moke „Žito jug“ in

druge. Letos pa so v Kavadarcih pričeli graditi objekte za Industrijo in rudnike za proizvodnjo niklja, jekla, antimona in marmora „Feni“. Objekti bodo dokončani leta 1979.

Na drugem mestu po ustvarjenem odstotku občinskega dohodka je kmetijstvo. Z melioracijskim sistemom „Tikveško Pole“ so omogočili namakanje okoli 7.000 hektarjev obdelovalne zemlje, kar je prispevalo k povečanju pridelka pri vseh kulturah, ki jih gojijo na tem področju. Najbolj razširjeno je vinogradništvo, k čemur je veliko prispeval Agrokombinat „Tikveš“.

TIKVEŠKO GROZDJE

Danes se razprostirajo plantaže vinske trte na okoli 5.500 hektarjev od tega je 1.550 hektarjev last Agrokombinata, ostalo pa obdelujejo zasebni vinogradniki. Letno pridelajo okoli 60 milijonov kilogramov desertnega in vinskega grozdja, Agrokombinat Tikveš ima lastno vinsko klet, kjer lahko predelajo 34 milijonov kilogramov grozdja in je obenem tudi največja klet na Balkanu. S svojimi kvalitativnimi vini je Agrokombinat „Tikveš“ doslej na raznih mednarodnih sejmih doma in v tujini osvojil preko 900 zlatih, srebrnih in bronastih medalj, šampionov in drugih priznanj.

V zeleni tikveški dolini razen

grozdja dobro rodijo tudi bombaž, sončnice, pšenica, tobak, hruške, jabolka in novo sadje „aktinidija“, ki so ga prenesli iz Kitajske.

PLANINSKA VODA

V povojnem času pa so se razvijale tudi ostale gospodarske veje, predvsem pa komunalna. Zgradili so 40 kilometrov dolg vodovod, ki s Kožuf planine vsako sekundo da 400 litrov zdrave in čiste planinske vode. Kavadarčani so dobili kar okoli 3.000 metrov kanalizacijske mreže, na vseh ulicah asfalt ali kocke, letno pa okoli 300 novih stanovanj. V izgradnji pa je novi mestni center Goce Delčev, kjer so zgradili novo osnovno šolo, otroški vrtec, tri stanovanjske bloke, kmalu pa bodo pričeli graditi tudi nov hotel, avtobusno postajo, mladinski kulturni dom, športni center, knjižnico in drugo.

Tudi na področju zdravstvenega varstva se je precej spremenilo. Medicinski center ima danes 34 zdravnikov, kar polovica med njimi so specialisti. Poskrbeli so tudi za organizirano zdravstveno varstvo po vseh okoliških vaseh, v samem centru pa dela več specialističnih ambulant.

Iz dneva v dan bolj se spreminja tudi podoba na področju

kulture, telesne in tehnične kulture, zadnji čas pa se v Kavadarcih trudijo, da bi razvili svoj lokalni turizem, za katerega imajo neštete možnosti v svoji zeleni dolini, obdani s številnimi grički in hribi in planinami.

ILIJA KAROVSKI

Uspehi šišenskih gostincev

Slovenski gostinci in turistični delavci so imeli letošnji zbor v Postojni, in sicer v jami, ki je postala zanimiv razstaveni prostor kulinariki, slaščičarstvu in pogrinjanju. Ostali del zбора – tekmovanje poznavalcev pijač, barmansko tekmovanje in gospodarska razstava – pa se je naselil v prostorih hotela Jama.

V okviru letošnjega zbora je bila tudi počastitev 45-letnice ustanovitve organizacije kuharjev in natakarjev (SONK) in razstava turistično-propagandnih edicij ter jedilnih listov. Na koncu pa so bila podeljena številna priznanja, katera so prejeli tudi številni šišenski gostinci.

V kulinariki so prejeli srebrno medaljo Nedo Perič, iz hotela Ilirija, Franja Maček iz gostilne Urban in Andrej Zorman iz POZD Kanu v Zbiljah. Bronaste medalje so dobili Rudi Jugovič in Jože Koren iz Viatorja TOZD Storitvene dejavnosti.

V slaščičarstvu je prejel dve bronasti medalji Štefan Pogačar iz hotela Ilirije, Peter Ružič iz Viatorja TOZD Storitvene dejavnosti pa eno.

Pri pripravi pogrinjkov se je najbolje odrezal Franc Škripes iz hotela Ilirija, ki je prejel zlato medaljo, Andrej Zorman je dobil srebrno, Puš Viktor iz hotela Ilirija pa bronasto.

Dušan Vrtovec iz hotela Bellevue je v mešanju pijač prejel bronasto medaljo in kristalni pokal za najboljšo dolgo pijačo z Daninimi izdelki.

Tudi v športnih tekmovanjih so se Šiškarji dobro odrezali, saj so pobrali kar nekaj lovorik, hkrati pa so slovenski gostinci nagradili za dolgoletno sodelovanje tudi nekaj najvidnejših delavcev.